

**LIETUVOS PROBACIJOS TARNYBOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS IR ATITIKTIES SKYRIUS**

Lietuvos probacijos tarnybos
Direktoriui Romui Ostanavičiui

**LIETUVOS PROBACIJOS TARNYBOS
ANTI-KORUPCINĖS APLINKOS KŪRIMO APŽVALGA**

2025- Nr. VD-

Korupcijos prevencijos ir atitikties skyrius (toliau - skyrius), siekdamas įvertinti Lietuvos probacijos Tarnyboje (toliau - Tarnyboje) korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, Tarnybos darbuotojams elektroniniu paštu, panaudojus Microsoft Forms programėlę, išplatino klausimyną. Klausimynas susidėjo iš 23 anoniminių klausimų, 23 klausimyno punktas buvo skirtas darbuotojų pastaboms. Apklausoje dalyvavo 165 Tarnybos darbuotojai iš 368. Klausimynas buvo sudarytas siekiant įvertinti svarbiausius elementus, užtikrinančius tinkamą antikorpucinę aplinką Tarnyboje, analizuotos buvo darbuotojų žinios, patirtis, nuostatos ir elgsena šioje srityje. Atlikta analizė apima kelis pagrindinius aspektus, kurie leidžia įvertinti ne tik formalių prevencijos mechanizmų veikimą, bet ir realų jų taikymą kasdienėje veikloje. Klausimai orientuoti į:

- darbuotojų patirtį, užimamas pareigas kuriant korupcijai atsparią aplinką;
- darbuotojų informuotumą apie pareigą deklaruoti privačius interesus;
- į darbuotojų turimas žinias apie nusišalinimo nuo sprendimų priėmimo tvarką.
- darbuotojų informuotumą apie dovanų politiką ir dovanų registro taikymą Tarnyboje;
- darbuotojų požiūrį į korupcijos toleravimą Tarnyboje;
- korupcijos prevencijos komunikacijos efektyvumo vertinimą Tarnyboje;
- darbuotojų skatinimą dalyvauti ir dalyvavimą antikorpucinio sąmoningumo didinimo veiklose;
- į darbuotojų sąmoningumą reaguoti į korupcines apraiškas Tarnyboje;
- darbuotojų turimas žinias apie korupcijos prevencijos ir atitikties skyrių ir pranešimo kanalus;
- pasitikėjimą konfidencialumu pranešant apie korupciją;
- darbuotojų pasitikėjimą dėl galimo korupcijos atvejo tinkamo ištyrimo;
- darbuotojų patirtį susiduriant su galimai korupcinėmis situacijomis;
- darbuotojo patirtį dėl neteisėto poveikio;
- darbuotojų nuomonę dėl veiklos procesų, kuriuose galima korupcijos rizika ar neskaidriai organizuojami procesai;
- Tarnybos vadovo sąžiningumo ir pavyzdžio reikšmę darbuotojams;
- Tarnybos darbuotojų teigiamą pokyčių vertinimą;
- darbuotojų nuomonę dėl antikorpucinio sąmoningumo stiprinimo veiklų trūkumo ar pakankamumo.

Pateiktų atsakymų apžvalga

Atsakydami į 1 klausimą „Kiek laiko dirbate Lietuvos probacijos tarnyboje?“

respondentai buvo suskirstyti į tris kategorijas pagal darbo stažą:

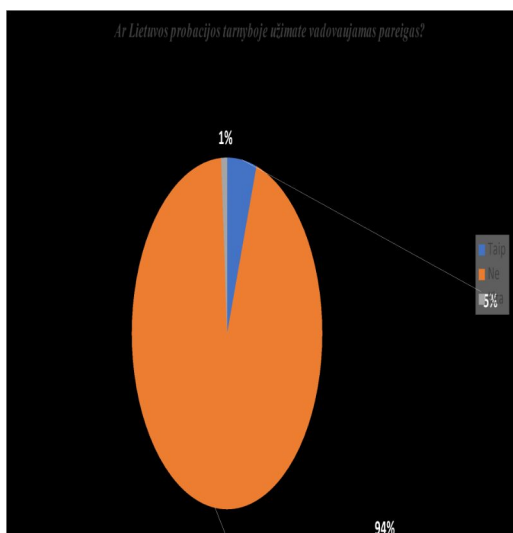
- Iki 1 metų
- Nuo 1 iki 5 metų
- Daugiau nei 5 metai

79 respondentai (52%) nurodė, kad turi daugiau nei 5 metai darbo stažo, tokie darbuotojai turi sukaupę daug profesinės patirties ir gerai išmano Tarnybos veiklos specifiką. 59 respondentai (39%) nuo 1 iki 5 metų darbo stažo turintys darbuotojai. 13 respondentų (9%) dirba trumpiau nei vienerius metus.

Išvada. Tarnyboje dirba patyrę specialistai, kurių darbo stažas viršija penkerius metus. Ilgametė patirtis dažnai liudija apie darbuotojų lojalumą institucijai, jų pasitikėjimą vadovybe bei pozityvią organizacinę kultūrą. Be to, tai rodo sukauptas profesines žinias ir įgūdžius, leidžiančius prisidėti prie Tarnybos veiklos kokybės gerinimo.

Atsakydami į 2 klausimą „Ar Lietuvos probacijos tarnyboje užimate vadovaujamas pareigas?“

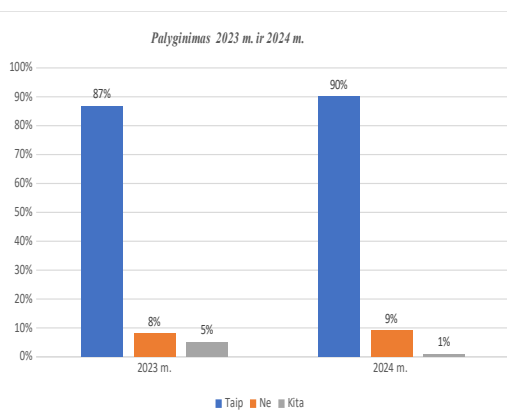
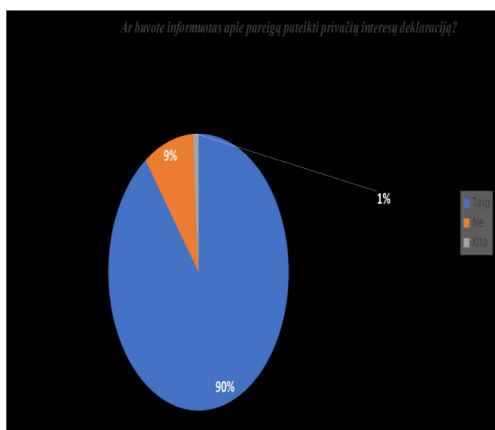
8 respondentai atsakė teigiamai (5%), 156 respondentai (94%) atsakė neigiamai, 1 respondentas pasirinko „Kita“, pateikė komentarą - „be šansų“.

Išvada. Tyrimo duomenys atspindi plačiosios darbuotojų dalies nuomonę, tiesiogiai vykdančių pavestas funkcijas, o tai svarbu siekiant išsiaiškinti organizacijos veiklos kokybę, poreikius ar galimus pokyčius iš darbuotojų pozicijų. 1 respondentas pasirinko neformalų atsakymo variantą „Kita“ ir pateikė komentarą („be šansų“), toks respondento atsakymas gali būti interpretuojamas kaip individuali darbuotojo nuomonė, darbuotojo pozicijos išreiškimas galbūt rodo tam tikrą motyvacijos stoką.

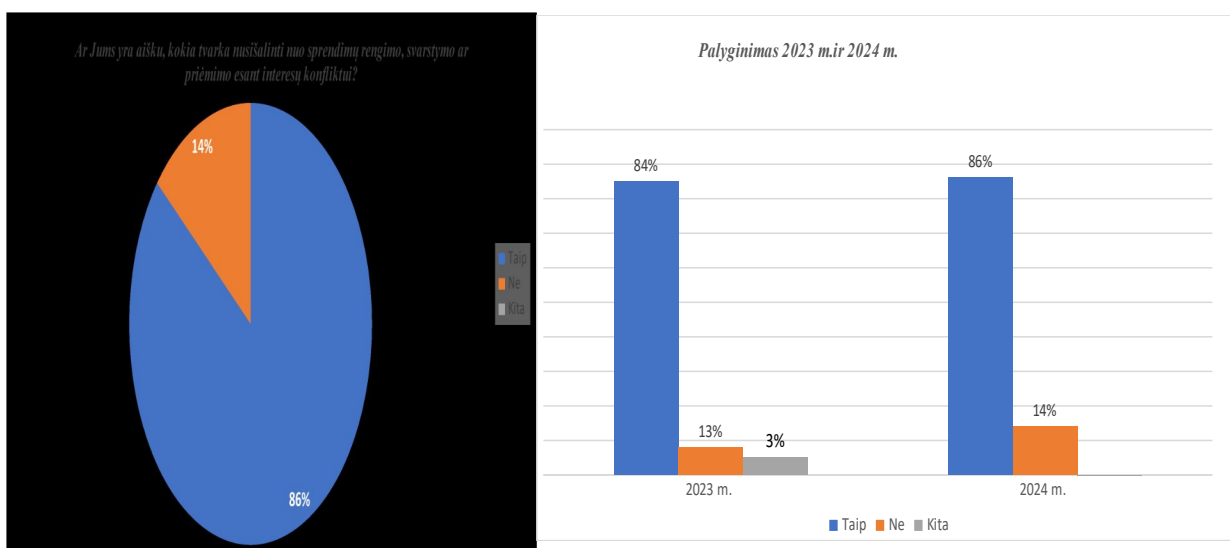
Atsakydami į 3 klausimą „Ar buvote informuotas apie pareigą pateikti privačių interesų deklaraciją?“

148 respondentai (90%), nurodė, kad buvo informuoti apie šią pareigą. 15 respondentų (9%) nurodė, kad nebuvo informuoti. 2 darbuotojai (1%) pasirinko „Kita“, pateikė komentarus: „neturiu pareigos pateikti“, „kai pradėjau tarnybą“.

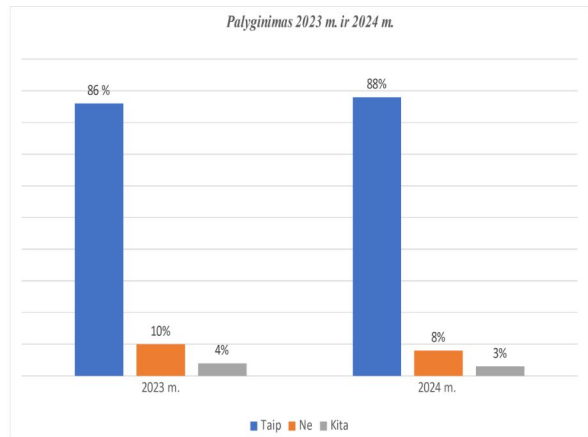
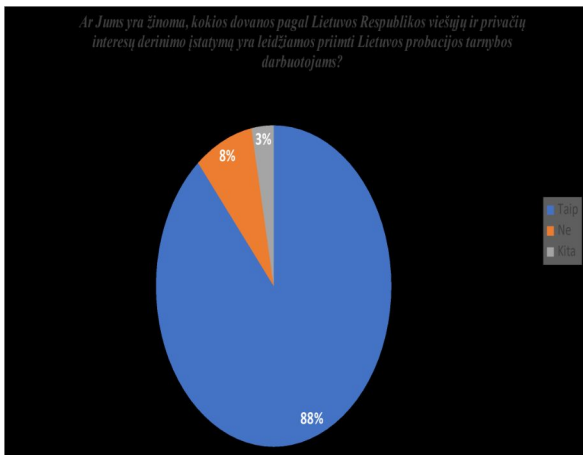
Išvada. Tarnyboje informavimo mechanizmas dėl privačių interesų deklaravimo veikia tinkamai ir didžioji dalis darbuotojų yra sąmoningi bei žino apie savo pareigas šioje srityje. Nors dauguma darbuotojų teigia buvę informuoti apie pareigą deklaruoti privačius interesus, tačiau 15 respondentų nurodė priešingai, tai gali rodyti informacijos sklaidos spragas, darbuotojų motyvacijos stoką dalyvauti Tarnybos organizuojamose mokymuose.

Atsakydami į 4 klausimą „Ar Jums yra aišku, kokia tvarka nusišalinti nuo sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo esant interesų konfliktui?“. 142 respondentai (86%) teigia, kad jiems yra aiški nusišalinimo tvarka. 23 respondentai (14%) nurodė, kad nusišalinimo tvarka jiems nėra aiški.

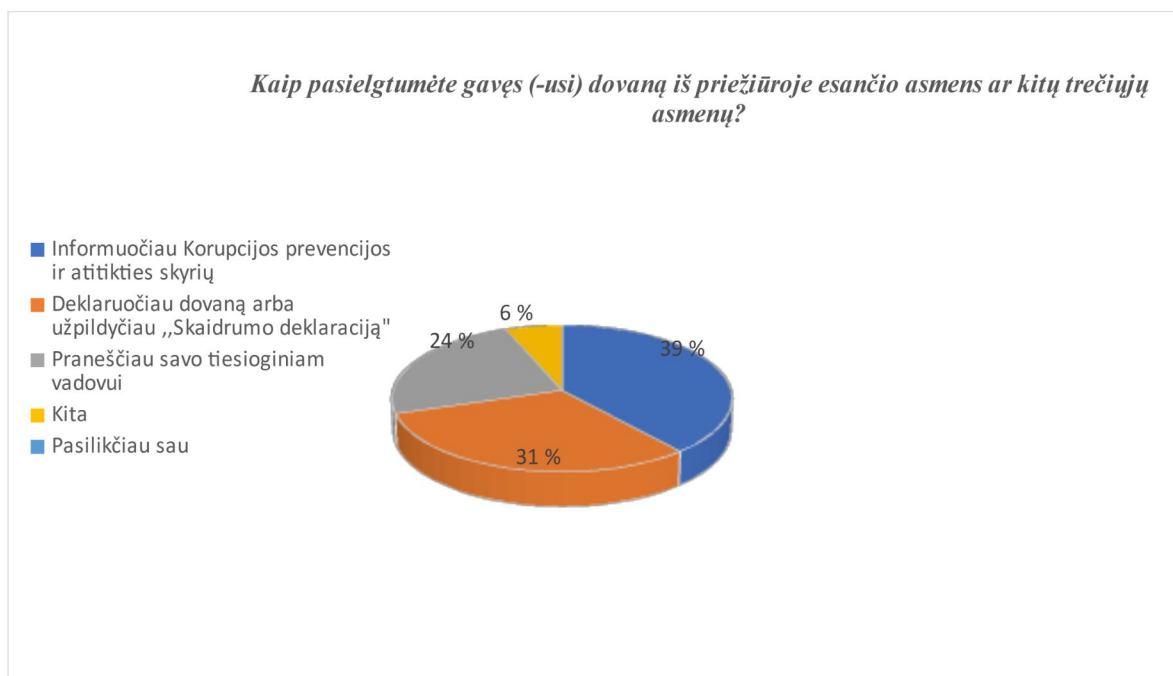
Išvada. Tarnybos darbuotojai geba atpažinti ir tinkamai elgtis galimo interesų konflikto situacijose. Tai rodo jų supratimą apie atsakomybės ribas, etikos normas ir skaidrumo principų laikymosi svarbą. Tačiau 14 % respondentų nežino, kaip nusišalinti nuo sprendimų priėmimo. Tai reikšmingas rodiklis, nes bet koks neaiškumas šioje srityje gali lemti netyčinius pažeidimus ir padidinti interesų konfliktų riziką. Atsakymo „kita“ nepasirinko nė vienas respondentas, todėl galima manyti, kad respondantai pasirinko aiškią poziciją arba supranta nusišalinimo tvarką, arba nesupranta.

Atsakydami į 5 klausimą „Ar Jums yra žinoma, kokios dovanos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymą yra leidžiamos priimti Lietuvos probacijos tarnybos darbuotojams? 146 respondentai (88%) nurodė, kad žino, kokios dovanos yra leidžiamos. 14 respondentų (8%) teigia, kad nėra informuoti apie dovanų priėmimo taisykles. 5 respondentai (3%) pasirinko atsakymą „kita“, „ne visiškai“, „negalima“, „jokių dovanų negalima priimti“, „pasikėlus“, „teisės aktą pasitikslinčiau, visumoje man tai nėra aktualu, nes savo darbinėje veikloje nesusiduriu su jokiais dovanomis“, „iš dalies“. Tokių darbuotojų pasisakymai rodo dvejones, neapibrėžtumą ir žinių trūkumą.

Išvada. Dauguma Tarnybos darbuotojų pasižymi pakankamu teisiniu sąmoningumu šiuo klausimu, darbuotojams yra aišku, kokiomis aplinkybėmis gali būti priimamos dovanos pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatas. Nedidelė respondentų dalis nurodė, kad nėra informuoti apie dovanų priėmimo taisykles. Tokia situacija gali kelti riziką, susijusių su netyčiais teisės aktų pažeidimais. Darbuotojų pateikti komentarai šiuo klausimu parodo žinių trūkumą ir poreikį pateikti daugiau praktinių paaiškinimų bei realių pavyzdžių darbuotojams. Todėl būtina užtikrinti, kad Tarnybos darbuotojams informacija apie leistinas dovanas būtų lengvai prieinama, aiški ir visiems suprantama.

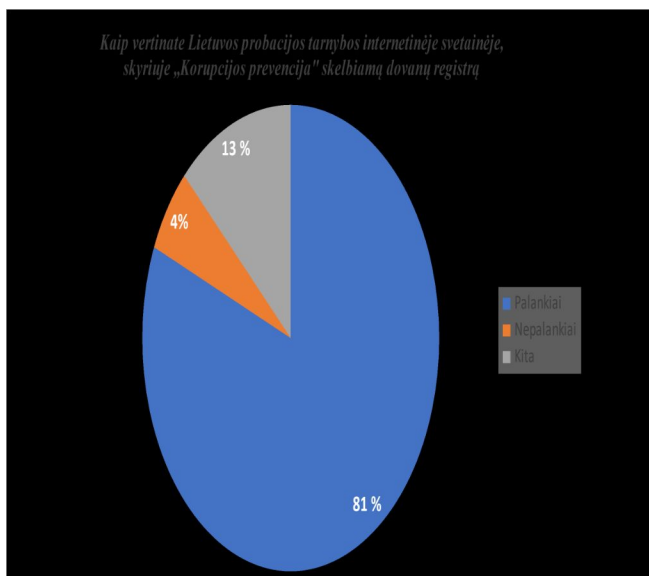
Atsakydami į 6 klausimą „Kaip pasielgtumėte gavęs dovaną iš priežiūroje esančio asmens ar kitų trečiųjų asmenų?“ 64 darbuotojai (39%) nurodė, kad kreiptųsi į Korupcijos prevencijos ir atitikties skyrių. 51 darbuotojas (31%) pasirinktų deklaruoti dovaną arba užpildyti „Skaidrumo deklaraciją“. 40 darbuotojų (24%) teigia, kad informuotų tiesioginį vadovą. 10 darbuotojų (6%) pasirinko atsakymą „Kita“ ir nurodė: „neimu“, „nepriimčiau dovanos“(7), „nesu gavusi“, „ne imčiau ir įspėčiau, kad daugiau taip nesielgtų“. Nė vienas respondentų nepasirinko atsakymo „Pasilikčiau sau“.

Išvada. Nė vienas respondentų nepasirinko atsakymo „Pasilikčiau sau“, o tai rodo aukštą darbuotojų sąmoningumą ir orientaciją į skaidrumą, tinkamos antikorpucinės aplinkos kūrimą Tarnyboje. Dauguma darbuotojų kreiptųsi į Korupcijos prevencijos ir atitikties skyrių, kas tik patvirtina, kad darbuotojai pasitiki vidaus kontrolės mechanizmais bei žino, kur kreiptis

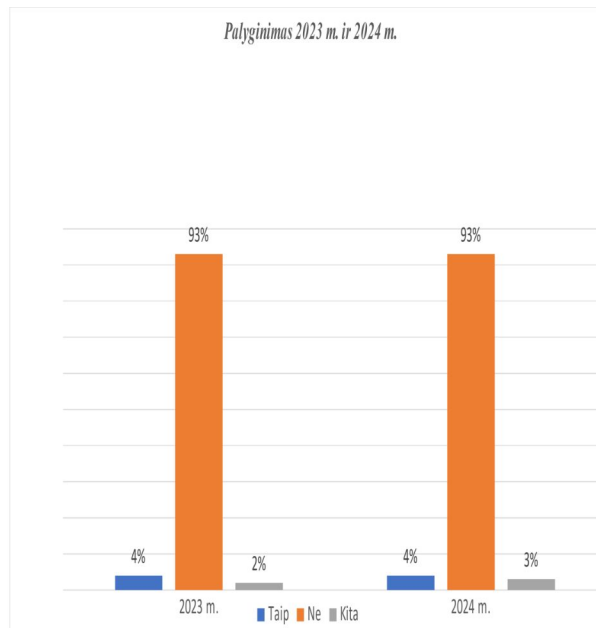
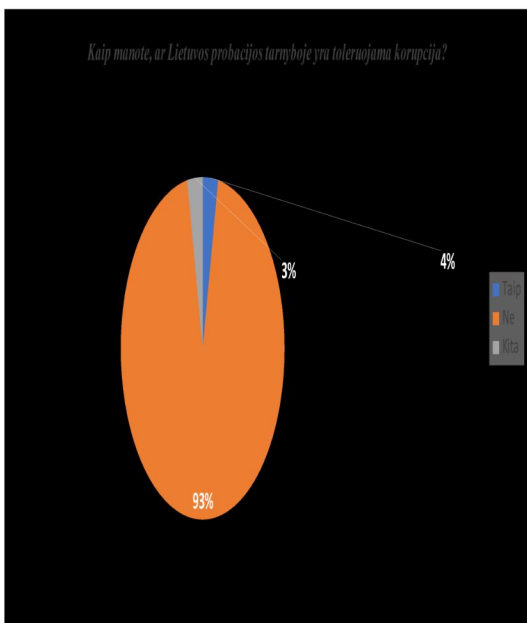
konkrečioje situacijoje. Ne maža dalis darbuotojų pasirinktų deklaruoti dovaną arba užpildyti „Skaidrumo deklaraciją“, kas parodo Tarnyboje galiojančios tvarkos, teisės aktų žinojimą. Taip pat ne maža dalis darbuotojų informuotų tiesioginį vadovą. Tai taip pat yra priimtinas ir rekomenduotinas pirmas žingsnis, ypač jei darbuotojas nesijaučia tikras, kaip pasielgti. Darbuotojai pasirinkę atsakymą „Kita“ ir pateikė savo komentarus nurodė, kad tokioje situacijoje imtųsi atsakingų veiksmų, kas tik patvirtina, kad darbuotojai suvokia teises tokio elgesio pasekmes.

Atsakydami į 7 klausimą „Kaip vertinate Lietuvos probacijos tarnybos internetinėje svetainėje, skyriuje „Korupcijos prevencija“ skelbiamą dovanų registrą?“ 137 darbuotojai (83%) vertina dovanų registrą palankiai. 6 darbuotojai (4%) išreiškė nepalankią nuomonę. 22 darbuotojai (13%) pasirinko atsakymą „Kita“, pateikė komentarus : „nesu tuo domėjęsis“, „neteko naudotis“, „be nuomonės“, „nežinau“, „nemačiau“, „neutraliai“ (2), „neturiu nuomonės“ (4), „nežinojau, kad toks yra“, „dar nežiūrėjau“, „nežinau“ (3), „perteklinis“, „neprireikė“, „nesusipažinta“, „nesu mačiusi“, „nesvarbu“, „susilaikiau nuo vertinimo“.

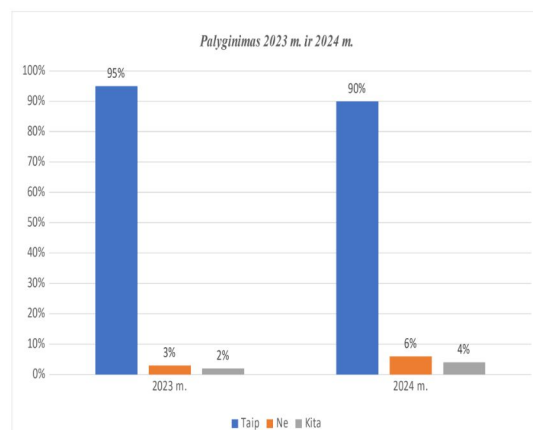
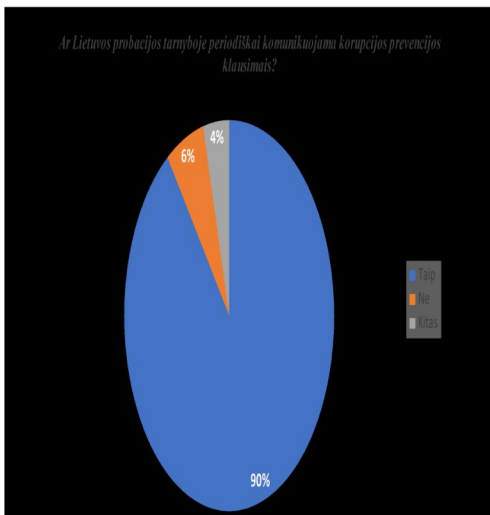
Išvada. Dauguma darbuotojų vertina dovanų registrą palankiai, darbuotojai pasižymi sąmoningumu ir turi teigiamą požiūrį į skaidrumą. Nors nedidelė dalis visų respondentų išreiškė nepalankią nuomonę, tai gali signalizuoti apie skirtingą suvokimą, kaip skaidrumo priemonės turėtų būti taikomos praktikoje. Darbuotojai pasirinkę atsakymo formą „Kita“, pateikė įvairius neapibrėžtus arba neutraliai vertinamus atsakymus, kurie rodo, kad darbuotojams trūksta informacijos apie patį registrą arba jo funkcijas.

Respondentai atsakydami į 8 klausimą „Kaip manote, ar Lietuvos probacijos tarnyboje yra toleruojama korupcija?“ 154 respondentai (93 %) tvirtai teigia, kad korupcija Lietuvos probacijos tarnyboje nėra toleruojama. 6 respondentai (4 %) mano, kad korupcija yra toleruojama. 5 respondentai (3%) pasirinko „Kita“ variantą ir pateikė savo nuomonę „Neturiu patirties tai negaliu vertinti,“ „kol kas neturiu faktų“, „galimai toleruojama su viešaisiais pirkimais“, „toleruojama aukščiausiajame lygmenyje“, „sunku pasakyti“.

Išvada. Respondentų atsakymai atspindinti teigiamą organizacinę kultūrą, aukštą etikos standartų laikymąsi ir pasitikėjimą institucijos skaidrumu. Nedidelė dalis darbuotojų mano, kad korupcija yra toleruojama, nors tai tik 6 darbuotojų pateiktas atsakymas, jis signalizuoja apie nepakankamą informavimą apie tai, kaip reiktų elgtis pastebėjus netinkamą elgesį.

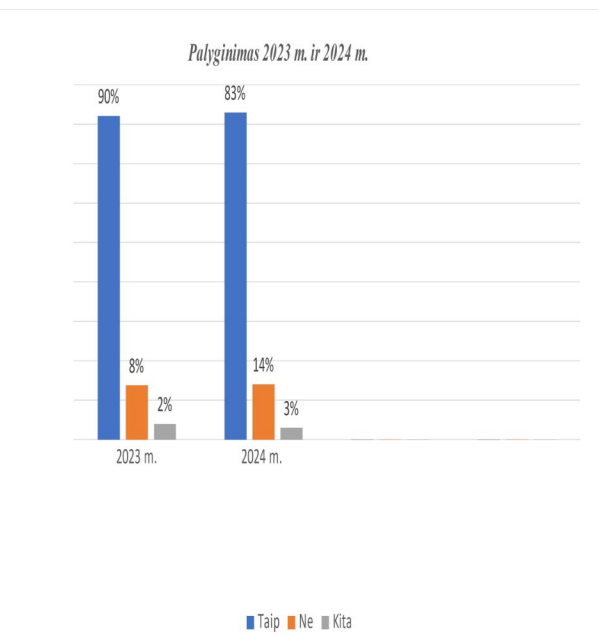
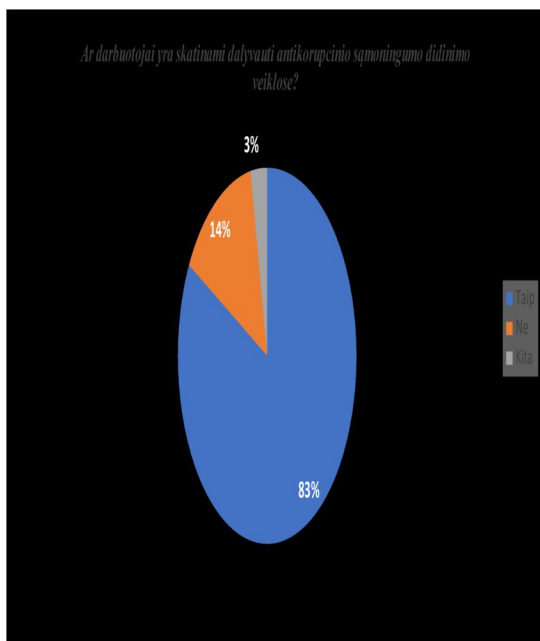
Respondentai atsakydami į 9 klausimą „Ar Lietuvos probacijos tarnyboje periodiškai komunikuojama korupcijos prevencijos klausimais?“ pateikė atsakymus: 149 respondentai (90%) atsakė, kad korupcijos prevencijos klausimais yra periodiškai komunikuojama. 10 darbuotojų (6%) atsakė „ne“. 6 darbuotojai (4%) pasirinko atsakymo formą „kita“, „nežinau“ (2), „komunikuojama ne ten kur reikia“, „pakanka informacijos“, „nežinau, nes dirbu ne pilną mėnesį“, „mažai“.

Išvada. Respondentų atsakymai atskleidžia, kad korupcijos prevencijos klausimais yra periodiškai komunikuojama Tarnyboje. Informacijos sklaida šioje srityje yra pakankama ir pasiekia didžiąją dalį darbuotojų. Maža dalis darbuotojų nejaučia tokios komunikacijos. Pateikti respondentų komentarai rodo, kad darbuotojai norėtų galbūt realių diskusijų ar situacijų aptarimo.

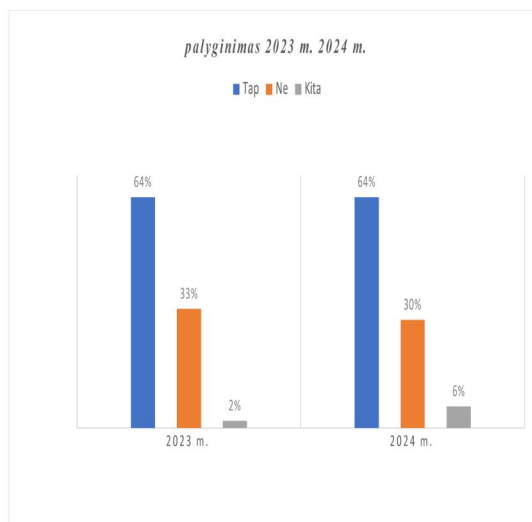
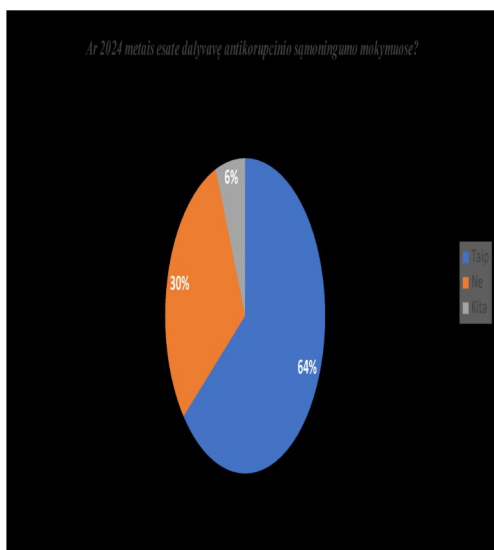
Respondentai atsakydami į 10 klausimą „Ar darbuotojai yra skatinami dalyvauti antikorupcinio sąmoningumo didinimo veiklose?“ pateikė atsakymus: 137 respondentai (83%) atsakė, kad yra skatinami dalyvauti antikorupcinio sąmoningumo didinimo veiklose. 23 respondentai (14%) nurodė, kad skatinimo nejaučia. 5 darbuotojai (3%) pasirinko atsakymą

„Kita“: „iš dalies taip“, „taip, tačiau nepakankamai“, „nežinau“, „jeigu esi nekorumpuotas nereikia jokių skatinimų“, „galbūt“.

Išvada. Dauguma respondentų patvirtino, kad Tarnyboje vyksta aktyvus darbuotojų įtraukimas į antikorupcinio sąmoningumo didinimo veiklas. Tačiau svarbu pažymėti, kad 14% respondentų skatinimo priemonių nejaučia, tai gali reikšti, kad kai kuriems darbuotojams gali trūkti informacijos apie taikomas sąmoningumo priemones. Darbuotojų pateikti komentarai parodo savo asmeninį požiūrį ir vertina skatinimą kaip nebūtiną, jei asmuo ir taip laikosi skaidrumo principų.

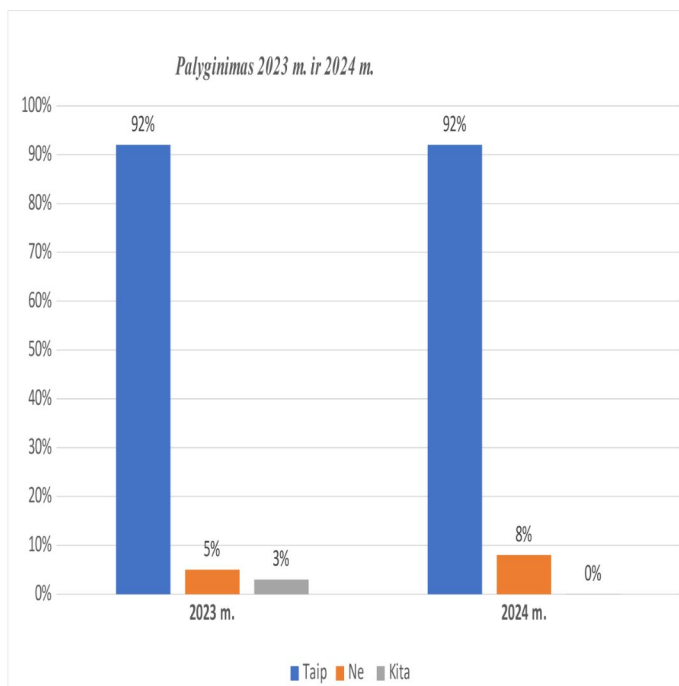
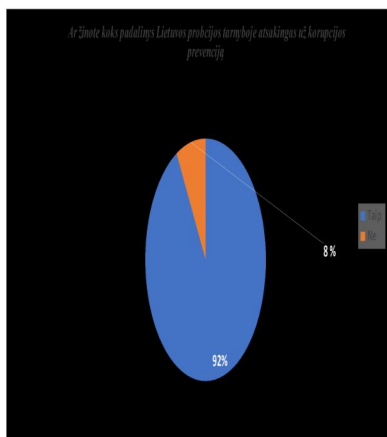
Respondentai atsakydami į 11 klausimą „Ar 2024 metais esate dalyvavę antikorupcinio sąmoningumo mokymuose?“ pateikė atsakymus: 106 respondentai (64%) nurodė, kad 2024 metais dalyvavo antikorupcinio sąmoningumo mokymuose. 49 respondentai (30%) nurodė nedalyvavę mokymuose. 10 respondentų (6%) pasirinko atsakymą „Kita“: „dalyvavau 2023“, „greičiausiai taip“, „nesu dalyvavusi, bet dalyvavusi policijoje ir Vilniaus kalėjime“, vienas be atsakymo (taškas padėtas).

Išvada. Didžioji dalis respondentų nurodė, kad 2024 m. dalyvavo antikorupcinio sąmoningumo mokymuose. Tai vertintina kaip teigiamas rezultatas, kuris atskleidžia aktyvų darbuotojų įsitraukimą į vykdomas korupcijos prevencijos priemones, pozityvų darbuotojų požiūrį į

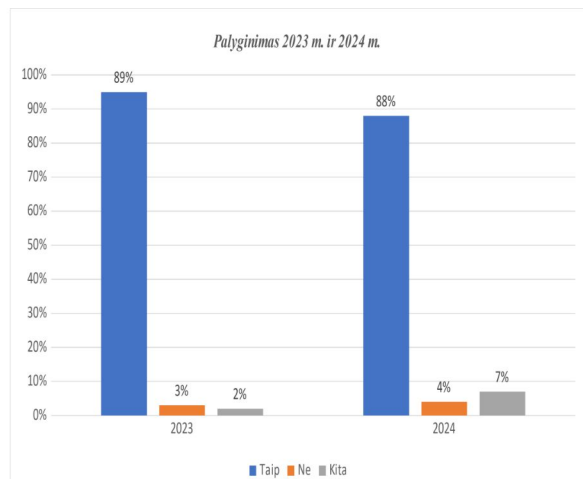
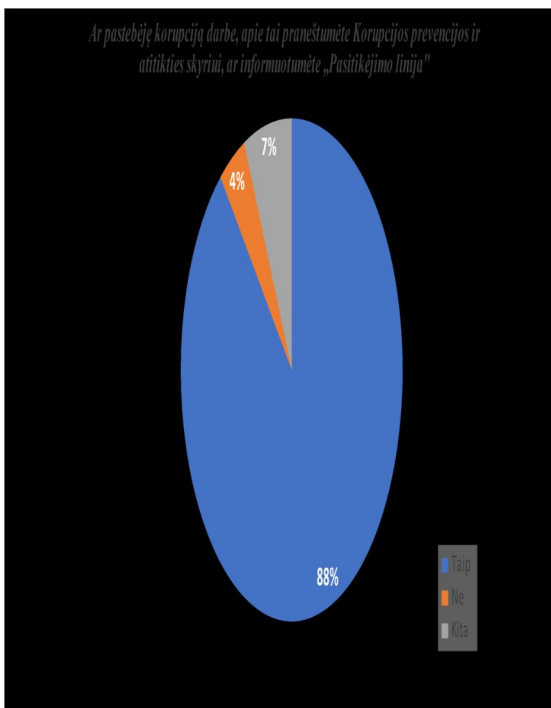
žinių stiprinimą ir Tarnybos pastangas užtikrinti, kad darbuotojai būtų informuoti ir pasirenę atpažinti bei reaguoti į galimas korupcijos rizikas. Ne maža dalis respondentų nurodė, kad mokymuose nedalyvavo, kas rodo, kad darbuotojams trūksta galbūt motyvacijos, galbūt darbuotojai nevertina mokymų aktualumo ir naudingumo.

Respondentai atsakydami į 12 klausimą „Ar žinote koks padalinys Lietuvos probacijos tarnyboje atsakingas už korupcijos prevenciją?“ pateikė atsakymus: 152 respondentai (92%) žino, koks padalinys Lietuvos probacijos tarnyboje atsakingas už korupcijos prevenciją. 13 respondentų (8 %) atsakė „Ne“.

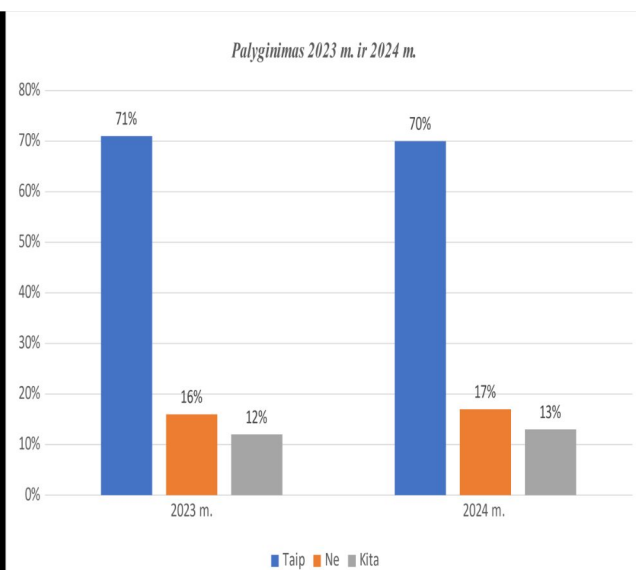
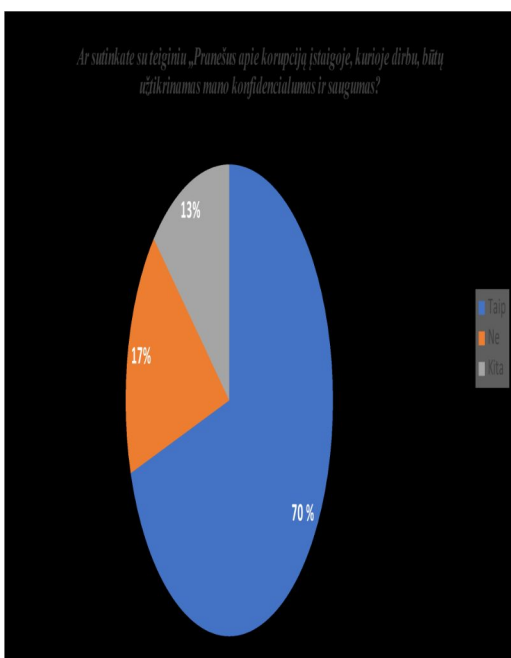
Išvada. Didžioji dalis darbuotojų žino apie atsakingą padalinį už korupcijos prevenciją, tai rodo teigiamą vidinės komunikacijos ar mokymų poveikį. Tačiau 8 % „Ne“ atsakymų rodo, kad vis dar yra darbuotojų, kuriems reikalinga papildoma informacija apie antikorupcines priemones ar padalinius.

Atsakydami į 13 klausimą „Ar pastebėję korupciją darbe, apie tai praneštumėte Korupcijos prevencijos ir atitikties skyriui, ar informuotumėte „Pasitikėjimo linija“? 146 respondentai (88%) atsakė, kad praneštų apie korupciją. 7 respondentai (4 %) atsakė, kad nepraneštu apie korupciją. 12 respondentų pasirinko atsakymo variantą „kitą“ ir pateikė savo komentarus (7 %): „turbūt nepraneščiau, bijodamas dėl savo saugumo“, „kai kuriais atvejais bijočiau susidorojimo“, „tikėtina, kad taip, tačiau neramumą kelia anonimiškumo užtikrinimo klausimas“, „skyriui“, „nežinau, reikia prieš tai įsitikinti“, „pirmiausiai informuočiau vadovą“, „sudrausminčiau darbuotoją tiesiogiai, informuočiau viršininką“, „informuočiau tiesioginį vadovą“, „nežinau“, „nepastebėjau“, „greičiausiai taip“, „praneščiau skyriui tiesiogiai“.

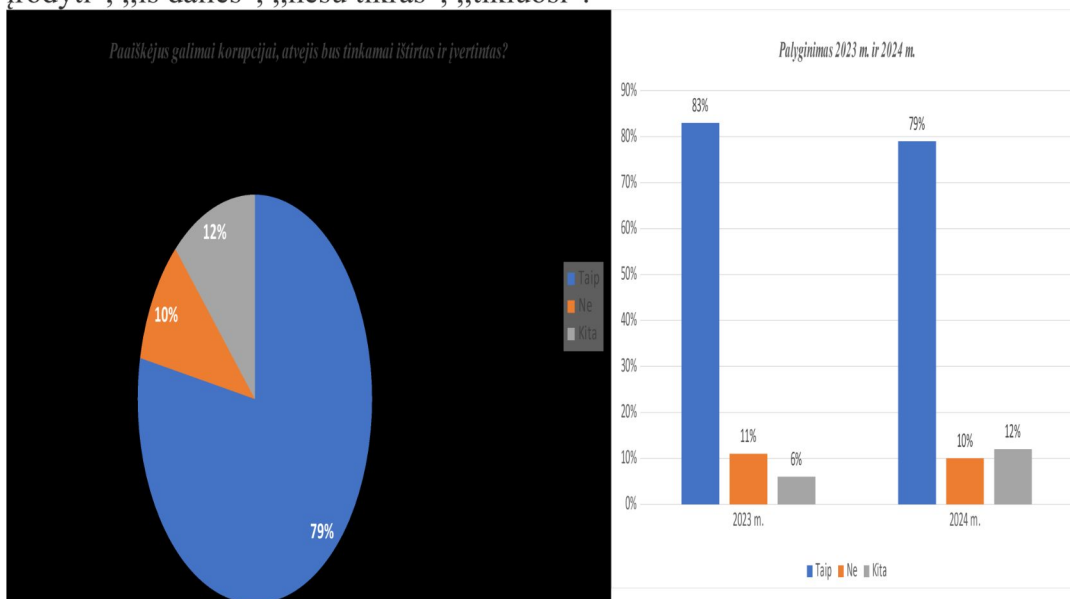
Išvada. Dauguma respondentų atsakė, kad praneštų apie korupciją, naudodamiesi oficialiais kanalais, tai rodo aukštą pasitikėjimo lygį organizacijos antikorpucine sistema. Šis rezultatas leidžia daryti išvadą, kad darbuotojai dažniausiai jaučia pareigą reaguoti į korupcijos apraiškas ir yra informuoti apie tai, kaip tai padaryti. Darbuotojų pateikti komentarai rodo susirūpinimą dėl konfidencialumo.

Respondentai atsakydami į 14 klausimą „Ar sutinkate su teiginiu „Pranešus apie korupciją įstaigoje, kurioje dirbu, būtų užtikrinamas mano konfidencialumas ir saugumas?“ pateikė atsakymus: 116 respondentų (70%) nurodė, kad jų konfidencialumas ir saugumas būtų užtikrintas, jei praneštų apie korupciją. 28 respondantai (17%) nurodė aiškiai, kad nesitiki konfidencialumo, jeigu praneštu apie korupciją. 21 respondantas (13 %) pasirinko atsakymo formą „kita“: „neteko susidurti“, „nežinau ar būtų užtikrinamas tinkamai“, „turiu abejonių“, „taip turėtų būti“, „abejoju (2)“, „jau vieną kartą buvau atskleistas“, „iš dalies“, „nežinau (10), „iš dalies, nesu tikras“(3), „nebuvo susidurta su tokia situacija“, „nesu tikra“.

Išvada. Dauguma respondentų tiki, kad jų konfidencialumas ir saugumas būtų užtikrinti, jei praneštų apie korupciją. Tai teigiamas rodiklis, parodantis, kad organizacijoje egzistuoja pasitikėjimas pranešimų valdymo sistema. Tačiau 17% rodiklis yra rimtas signalas Tarnybai, kad darbuotojai nesitiki konfidencialumo, o tai gali turėti įtakos jų atvirumui bei pasitikėjimui vidine komunikacija. Respondentai pasirinkę atsakymo formą „Kita“ rodo abejonę, patirties stoką ir neigiamą asmeninę patirtį, todėl tokios nuostatos gali reikšmingai paveikti apsisprendimą pranešti apie pažeidimus ateityje.

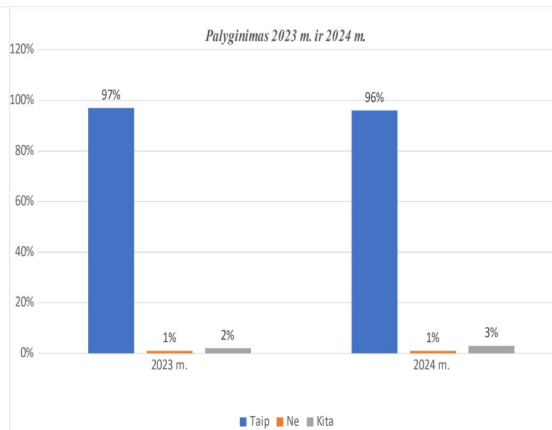
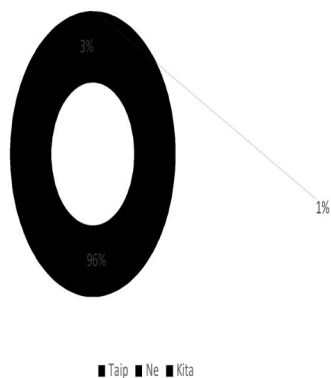
Respondentai atsakydami į 15 klausimą „Ar sutinkate su teiginiu - „Paaškęjus galimai korupcijai, atvejis bus tinkamai ištirtas ir įvertintas?“ pateikė atsakymus: (79%) nurodė pasitikėti tyrimo procesu. 16 respondentų (10%) nurodė, kad atvejai nebūtų tinkamai ištirti. 19 respondentų (12%) pasirinko atsakymo variantą „Kita“ ir pateikė savo nuomones: „neturiu nuomonės“, „neįsitikinęs“, „sunku pasakyti, nes neteko girdėti apie tokius atvejus“, „tikiuosi“, „nežinau“ (3), „neturiu nuomonės ir kompetencijų vertinti tinkamą arba netinkamą ištyrimą ir įvertinimą“, „norėtusi, kad taip būtų“, „abejoju“, „tai sudėtinga ištirti ir įrodyti“, „iš dalies“, „nesu tikras“, „tikiuosi“.

Išvada. Respondentų atsakymai rodo aukštą pasitikėjimo lygį institucijos gebėjimu reaguoti į galimus korupcijos atvejus. Tačiau 10 % respondentų nurodė, kad, jų nuomone, tokie atvejai nebūtų tinkamai ištirti. Nors ši darbuotojų dalis sudaro mažumą, jų nuomonė svarbi, nes rodo abejonę sistemos veiksmingumu ir skaidrumu. Kitų respondentų pateikta nuomonė yra apie atliekamų tyrimų sudėtingumą, nežinojimą, neapsisprendimą, abejonę.

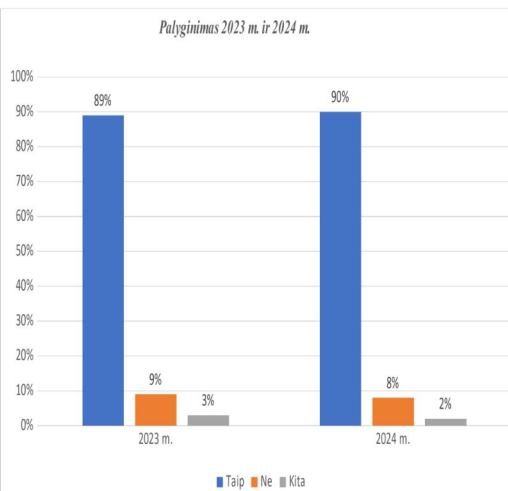
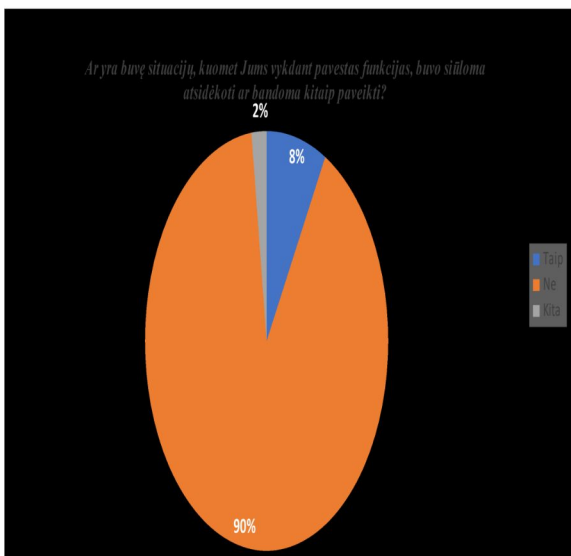
Respondentai atsakydami į 16 klausimą „Ar Jums yra žinomas nors vienas atvejis, kai per pastaruosius metus Lietuvos probacijos tarnybos darbuotojas paėmė neteisėtą atlygį (pinigus, daiktus, produktus, paslaugas ir pan.)“ ? 2 respondentai (1 %) nurodė, kad žino apie tokį atvejį. 158 respondentai (96 %) atsakiusiųjų teigia, kad atvejų nežino. 5 respondentai (3 %) pateikė atsakymą „kita“: „atvejis nežinomas, bet manau tokių atvejų būna ir ne vienas“, „dirbu dvi savaites, tad neteko girdėti“, „nežinau“, „gandų lygis“, „----“.

Ar jums yra žinomas nors vienas atvejis, kai per pastaruosius metus Lietuvos policijos tarnybos darbuotojas paėmė neteisėtą atlygį (pinigus, daiktus, produktus, paslaugas ir pan.)

Išvada. 2 respondentai nurodė, kad žino apie atvejį kai buvo paimtas neteisėtas atlygis. Nors skaičius yra mažas, tačiau tai yra signalas, kad tam tikri atvejai egzistuoja.

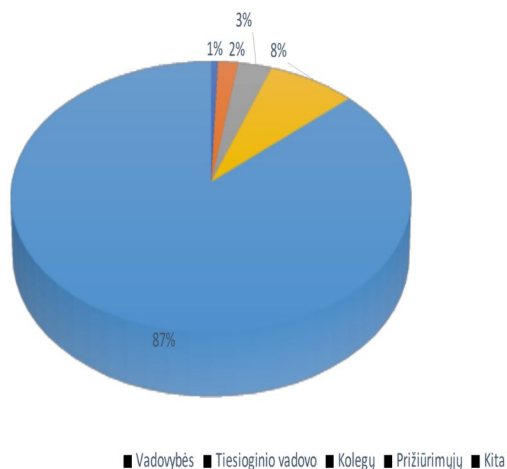
Respondentai atsakydami į 17 klausimą „Ar yra buvę situacijų, kuomet Jums vykdant pavestas funkcijas, buvo siūloma atsidėkoti ar bandoma kitaip paveikti?“ pateikė atsakymus: 149 respondantai (90 %) nėra susidūrę su bandymais atsilyginti ar daryti poveikį. 13 respondentų (8 %) nurodė, kad susidūrė su bandymais atsidėkoti ar paveikti. 2 respondantai (2%) pasirinko „Kita“ ir nurodė: „taip, kai dirbau antrajame policijos komisarijate ir Vilniaus kalėjime“, „buvo atvejis, kai asmuo atnešė gėlių puokštę“, „-----“.

Išvada. Dauguma respondentų nurodė, kad nebuvo susidūrę su atvejais, kuomet vykdant pavestas funkcijas buvo bandoma atsilyginti ar daryti kitokį poveikį. Tai leidžia daryti prielaidą, jog korupcinio pobūdžio situacijos Tarnyboje nėra dažnos, o darbuotojai geba išlaikyti profesionalumą. Vis dėlto svarbu atkreipti dėmesį, kad tam tikra rizika išlieka – nors tokių atvejų patyrė palyginti nedidelė dalis respondentų (14 darbuotojų), pats faktas, kad bandymų „atsidėkoti“ ar kitaip paveikti vis dėlto pasitaiko, rizika pareigūnui būti paveiktam išlieka. Taip pat respondentų pateikti komentarai parodo, kad kai kurie pareigūnai susiduria su tam tikromis „dėkingumo“ formomis (gėlės). Todėl svarbu nuolat stiprinti darbuotojų sąmoningumą korupcijos prevencijos klausimais.

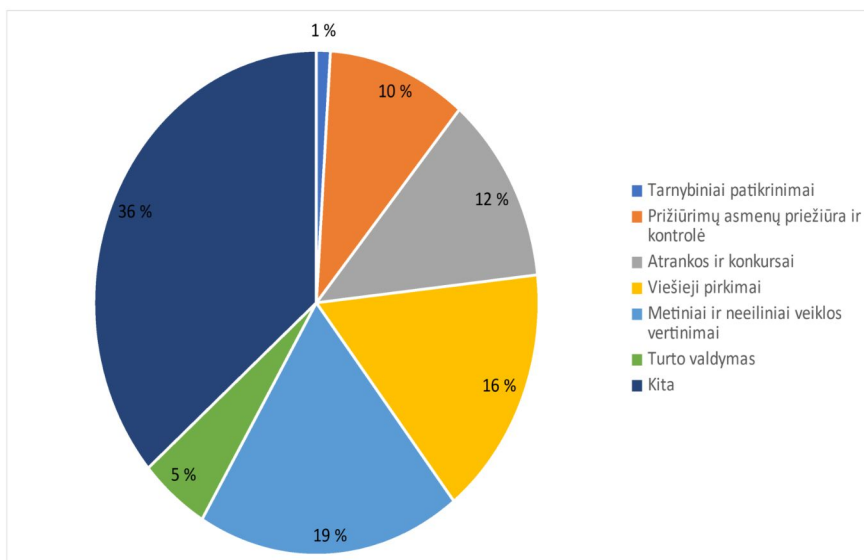
Respondantai atsakydami į 18 klausimą „Ar Jūs per pastaruosius metus Tarnyboje esate patyrę neteisėtą poveikį“ pateikė atsakymus: vadovybės -1 (1%), tiesioginio vadovo -3 (2%), kolegos-5 (3%), prižiūrimųjų -13 (8%). Kita 147 (87%).

Ar Jūs per pastaruosius metus tarnyboje esate patyrę neteisėtą poveikį?

Išvada. Respondentai, pasirinkę atsakymo formą „Kita“, pateikė komentarus, dažniausiai tokius kaip: „Nenoriu sakyti“, „Nepatyrčiau“, „Tokių atvejų nebuvo“, „Nesu“, „Nekomentuosiu“, „Neteisėto poveikio nepatyrčiau“, „Nebuvo poveikio“, „Nebuva“.

Respondentai atsakydami į 19 klausimą „Lietuvos probacijos tarnybos veiklos procesai. Pažymėkite veiklos procesus, kuriuose Jūsų nuomone galima korupcijos rizika ar neskaidriai organizuojami procesai“ pateikė atsakymus:

32 respondentai (19%) įvardija dažniausią rizikos procesą - metiniai ir neeiliniai veiklos vertinimai.

27 respondentai (16 %) įvardija antrą pagal dažnumą procesą - viešieji pirkimai.

19 respondentų (12 %) įvardija -atrankos/konkursai į pareigas.

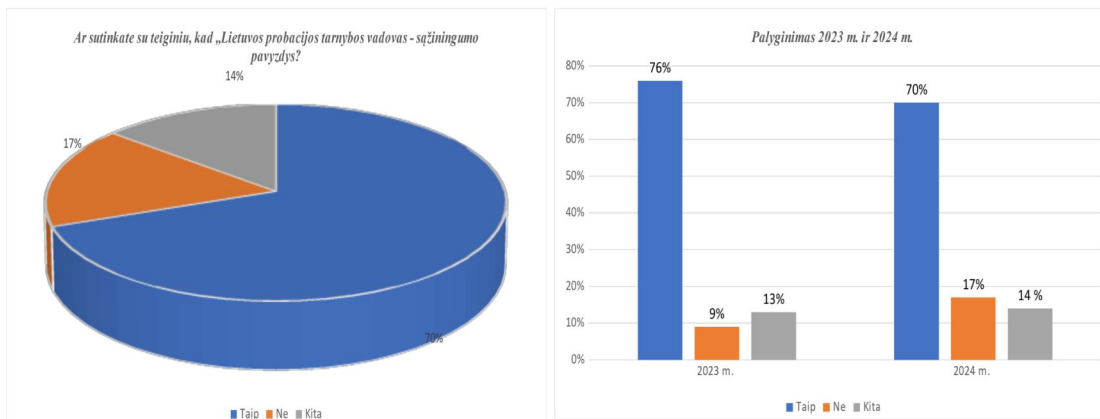
17 respondentų (10 %) įvardija - prižiūrimųjų asmenų priežiūrą ir kontrolę.

2 respondantai nurodė (1 %) - tarnybiniai patikrinimai. 60 respondentų (36%) atsakymų

pateko į „Kita“ kategoriją: „visi variantai tiktų, jeigu reikia išrinkti vieną tai: metiniai ir neeiliniai veiklos vertinimai“, „Tarnybos veiklos procese korupcijos neįžvelgiu“, „neturiu nuomonės“, „neturiu nuomonės, nes daugumoje išvardintų procesų neteko dalyvauti“, „Manau visi atsakymai galimi“, „nežinau“, „Nei vienas“, „Kaip ir minėjau, dirbu čia dvi savaites, tad negaliu atsakyti“, „Manau, niekur rizikos nėra“, „viskas skaidru“, „Tinka visi variantai“, „Tokių nepastebėjau“, „visuose gali būti“, „nežinau tokių“, „Nėra“, „nesu pastebėjęs, neturiu jokios informacijos“, „Manau, kad viskas vyksta skaidriai“, „Tikiu, kad visi šie procesai yra skaidrūs“, „Manau, kad to nėra“, „Visuose procesuose yra korupcijos rizika“, „Tiksliai vieno negaliu įvardyti“, „manau, korupcijos nėra“

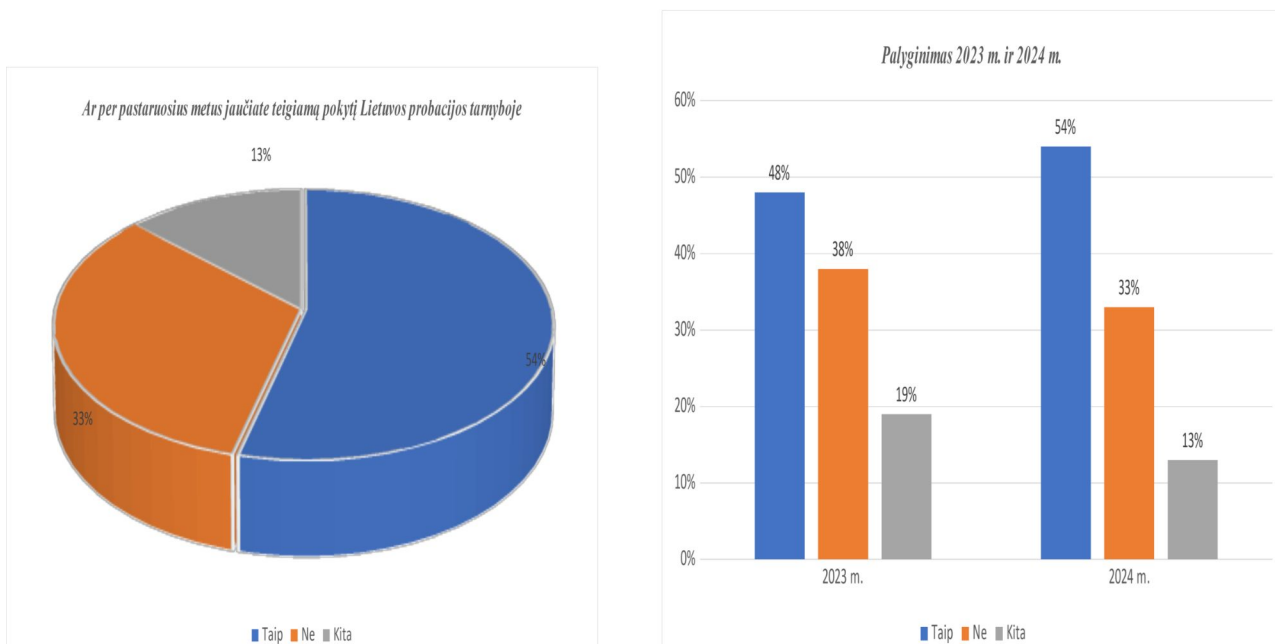
Respondantai atsakydami į 20 klausimą „Ar sutinkate su teiginiu, kad „Lietuvos probacijos tarnybos vadovas - sąžiningumo pavyzdys, t. y. vadovas savo asmeniniu pavyzdžiu nuolat skatina laikytis aukščiausių antikorpucinio elgesio standartų, jo antikorpucinė pozicija yra aiški visiems darbuotojams?“ 114 respondentų (70 proc.) sutinka, kad vadovas yra sąžiningumo pavyzdys. Tai labai svarbus pasitikėjimo indikatorius – reikšminga dalis darbuotojų

mano, kad vadovo elgesys atitinka aukštus antikorupcinius standartus. 28 respondentai (17 %) atsakė „Ne“ – nesutinka su teiginiu. 23 respondentai (14 %) pasirinko kitą „neturiu nuomonės“, „negaliu atsakyti“, „nepažįstu jo ir neturiu nuomonės“, „nežinau“ (7), „Nėra nuomonės“, „aš su vadovu nesu net bendravusi, nors dirbu daug metų, tik iš nuotraukų spręsti sudėtinga apie jo darbus ir požiūrį“, „vadovo antikorupcinė pozicija yra aiški visiems darbuotojams“.

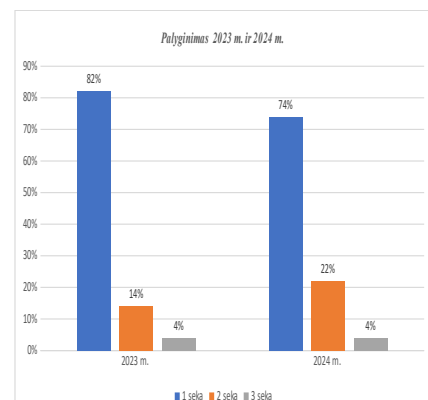
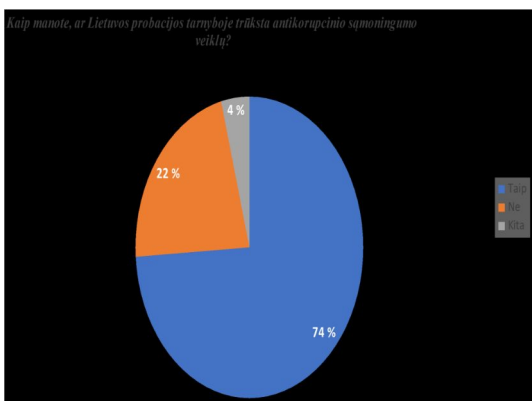
Išvada. Analizuojant respondentų pateiktus duomenis, nustatyta, kad reikšminga darbuotojų dalis mano, jog vadovo elgesys atitinka aukštus antikorupcinius standartus. Šis rezultatas atspindi teigiamą organizacijos vadovavimo kultūrą, paremtą skaidrumo, sąžiningumo ir atsakomybės principais. Daugumai darbuotojų yra aiškiai matoma vadovo pozicija, tai patvirtina respondentų pateikti komentarai „Vadovo antikorupcinė pozicija yra aiški visiems darbuotojams“.

Respondentai atsakydami į 21 klausimą „Ar per pastaruosius metus jaučiate teigiamą pokytį Lietuvos probacijos tarnyboje?“ 89 respondentai (54%) nurodė, kad dauguma atsakiusių jaučia teigiamą pokytį. 55 respondentai (33 %) teigia pokyčio nejaučiantys arba jį vertinantys neigiamai. 21 respondentai (13 %) pasirinko „kita“ : „Gal, sunku pasakyti“, „Nežinau (5)“, „Viskas tik blogyn“, „nežinau kaip buvo anksčiau“, „negaliu lyginti“, „nesikeitė, ir anksčiau tarnyboje nebuvo korupcijos“, „neturiu nuomonės“, „sąlyginai, „antikorupcinio sąmoningumo lygis Probacijos tarnyboje išlieka geras eilę metų“, „nežinau“ (4), „nelabai kas keičiasi (jei čia klausama bendrąja prasme)“, „negaliu pasakyti“, „dirbu dvi savaites, negaliu atsakyti“, „iš dalies, nes didėja finansavimas“, „savo skyriuje jaučiu tik neigiamą pokytį“, „nei taip nei ne“, „dirbu mažiau nei metai čia“, „neturiu nuomonės“.

Išvada. Tai rodo, kad daugiau nei pusė darbuotojų pastebi gerėjančią situaciją Lietuvos probacijos tarnyboje. Tai reikšminga grupė, rodanti, kad organizaciniai pokyčiai ar jų poveikis dar nėra pasiekęs visų darbuotojų. Kai kurie gali matyti neigiamas tendencijas, ar būti paveikti vietinio lygmens problemų (pvz., savo padalinyje).

Respondentai atsakydami į 22 klausimą „Kaip manote, ar Lietuvos probacijos tarnyboje trūksta antikorupcinio sąmoningumo veiklų (konkursų, renginių, seminarų, mokymų ir pan.)?“, pateikė atsakymus: 122 respondentai (74 %) respondentų mano, kad veiklų netrūksta, 36 respondentai (22 %) respondentų mano, kad tokių veiklų trūksta, 7 respondentai (4%) pasirinko „kita“: „viskas priklauso nuo darbuotojo sąmoningumo, požiūrio“, „vienam gali būti daug kartų ir nesupras“, „turiu patirties, kadangi dirbau statutine darbuotoja ir praktikos, įgūdžių, sąmoningumo turiu“, „galbūt algų normalių trūksta“, „neturiu nuomonės“, „trūksta“, „bet tai turi daryti ne Probacijos tarnybos darbuotojai, o atitinkamų įstaigų atstovai“, „reikia pačiam labiau domėtis“.

Išvada. Dauguma darbuotojų patenkinti esama situacija, jiems pakanka turimų antikorupcinio sąmoningumo priemonių. Galima daryti prielaidą, kad dalis veiklų vyksta reguliariai ir yra prieinamos darbuotojams. 36 darbuotojai jaučia informacijos ar įsitraukimo stoka.

Darbuotojų pastabos, pasiūlymai, komentarai, padėkos ir kritika.

„Manau, kad situacija LPT tikrai gerėja“

„Pasiūlymų neturiu“

„Viršininkų rotacija kas 5 m. būtų idealu norint išvengti visagalystės“

„Pastebiu, kad klientai supranta, kad užtenka pasakyti Ačiū“

„Ačiū tiems, kurie sąžiningai atlieka savo darbą ir dirba Tėvynės labui, o ne asmeniniams interesams“

„Gražios dienos“

„Jau teko bendrauti su korupcijos skyriumi, kadangi pati nuėjau ir informavau. Patiko, kad ramiai pasikalbėjome, neįjaučiau baimės.“

„Ačiū, manau viskas priklauso nuo pačio asmens“

„Siūlymas labiau pasitikėti specialistais ir gerbti jų darbą.“

„Viskas gerai ,ačiū“
„Ačiū labai“
„Kai kurių klausimų atsakymuose turėtų būti leidžiama pasirinkti kelis atsakymų variantus“
„Struktūra yra nemotyvuojanti, slegianti ir su mažiausiais atlyginimais“
„be komentarų“
„Pradėkite nuo savęs skaidrinimo“
„Turėčiau pasiūlymą rengti dar daugiau įvairių antikorupcinio sąmoningumo didinimo veiklų“
„Ačiū už Jūsų darbą“
„Korupcijos prevencijos ir atitikties skyrius turėtų apie korupcijos nustatytus atvejus ir jo rezultatus, nuasmeninus pavišinti bendrų pasitarimų su visais LPT darbuotojais metu“
„labiau stebėti priemonių ir paslaugų pirkimus“
„metiniai vertinimai nesąžiningi“
„Manau, Probacija nėra ta vieta, kuri sudarytų sąlygas korupcijai, tačiau prevencija yra būtina“
„Klausimyne trūksta klausimo papildančio 8 klausimą - pvz.: Kokiu būdu jūsų manymu yra toleruojama korupcija?“
„Manau, kad tai mažiausiai korumpuota tarnyba“
„Informacinio pobūdžio medžiagos tikrai padaugėjo, tačiau trūksta specializuotų mokymų su realiais pavyzdžiais. Ar realių situacijų aptarimas ir tinkamiausio sprendimo priėmimas“.
„Patarčiau pradžioje patiems atlikti šią apklausą, o tik paskui ją siųsti kitiems.“
„Antikorupcinę aplinką kuriame kartu.“
„Manau informacijos yra pakankamai“
„Galėtų būti daugiau mokymų“
„Daugiau informacijos apie atliktus tarnybinius patikrinimus“
„Dirbdama Probacijoje nesusidūriau su korupcijos reiškiniu savo atžvilgiu“.

Pateikiamos įžvalgos dėl antikorupcinės aplinkos kūrimo:

Tarnybos antikorupcinės aplinkos kūrimo apžvalgos atlikimas yra svarbi priemonė, padedanti įvertinti tarnybos vidaus procesus, darbuotojų nuomones ir bendrą organizacijos atsparumą korupcijos rizikoms. Šios apžvalgos metu surinkta informacija leidžia išgirsti realų darbuotojų požiūrį į esamą antikorupcinę aplinką, nustatyti jautrias ar pažeidžiamas sritis ir tiksliau nukreipti prevencines priemones.

Sisteminis rizikų identifikavimas sudaro galimybę laiku imtis veiksmų, stiprinti procedūrų skaidrumą ir užtikrinti efektyvesnę rizikų kontrolę. Kasmet atliekama apžvalga leidžia stebėti pokyčius ilgalaikėje perspektyvoje, vertinti, kaip kinta darbuotojų informuotumas, pasitikėjimas vidiniais procesais ir atsparumas galimoms grėsmėms. Nuolatinis šios priemonės taikymas ne tik didina tarnybos antikorupcinį sąmoningumą, bet ir formuoja aukštą darbuotojų atsparumo kultūrą, paremtą skaidrumu, atvirumu, atsakomybe ir etišku elgesiu. Tai prisideda prie patikimos, visuomenei atskaitingos ir skaidrios probacijos sistemos stiprinimo.

Reaguojant į antikorupcinės aplinkos kūrimo apžvalgos rezultatus Tarnybos skyrius planuoja kryptingai kurti organizacinę kultūrą, kurioje darbuotojai jaustųsi saugiai ir galėtų laisvai pranešti apie pastebėtas problemas, pasitikėtų vidiniais procesais ir būtų skatinami atvirai komunikuoti. Ypač svarbu aiškiai, nuosekliai ir reguliariai informuoti visus darbuotojus apie galiojančią konfidencialumo politiką, jos taikymą ir garantijas, užtikrinant, kad kiekvienas darbuotojas aiškiai suprastų, kokios priemonės taikomos jų pateiktos informacijos apsaugai, kaip yra užtikrinamas konfidencialumas ir kokias garantijas suteikia Tarnyba pranešėjams.

Efektyvi korupcijos prevencija neatsiejama nuo nuolatinio darbuotojų švietimo. Todėl būtina Tarnyboje organizuoti mokymus, diskusijas ir situacijų aptarimus, kurie padėtų gilinti žinias ir stiprinti praktinius gebėjimus atpažinti galimas rizikas. Mokymų turinys turėtų būti pritaikytas skirtingų padalinių ir pareigybių specifikai, atsižvelgiant į realias rizikas, su kuriomis susiduriama kasdienėje veikloje. Ypač naudinga mokymuose pateikti konkrečius pavyzdžius iš Tarnybos patirties – tai leidžia darbuotojams lengviau atpažinti rizikingas situacijas, suprasti jų pasekmes ir mokyti iš realių atvejų.

Taip pat skatintina darbuotojus įtraukti į diskusijas ir atvejų aptarimus, kurie lavintų darbuotojų kritinį mąstymą bei padėtų priimti Tarnybos vertybėmis grįstus sprendimus.

Tokios priemonės stiprina organizacijos atsparumą, ugdo bendrą požiūrį į skaidrumo ir etikos standartų taikymą ir prisideda prie aukštos profesinės kultūros formavimo.

Tolesnis antikorupcinio sąmoningumo didinimas turėtų būti sistemingas ir įvairiapusis, skatinant aktyvesnį darbuotojų įsitraukimą bei užtikrinant, kad skaidrumo principai būtų natūrali ir neatsiejama Tarnybos veiklos dalis.

Įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones ir stiprinant skaidrumo kultūrą, su atliktos apklausos rezultatais būtina supažindinti Tarnybos darbuotojus kad jie aiškiai matytų esamą situaciją, identifikuotas rizikas ir numatomas tobulinimo kryptis.

Užtikrinant atvirumą ir informacijos prieinamumą visuomenei, atliktos apklausos rezultatus būtina paskelbti interneto svetainėje, skiltyje, skirtoje korupcijos prevencijai.

Respondentų pateiktos pastabos dėl klausimyno tobulinimo rodo, kad Tarnyboje kuriama antikorupcinė aplinka darbuotojams yra svarbi. Tai patvirtina jų sąmoningumą ir siekį prisidėti prie antikorupcinės aplinkos stiprinimo. Atsižvelgiant į darbuotojų pastabas ir pateiktus pasiūlymus, skyriuje planuojama peržiūrėti naudojamą klausimyną, siekiant, kad jis dar tiksliau atspindėtų aktualias rizikas, vidinės kultūros aspektus ir kasdienėje veikloje kylančius iššūkius.

Vyriausioji specialistė

Irena Žilinskienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vyriausiasis specialistas Irena Žilinskienė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	LIETUVOS PROBACIJOS TARNYBOS ANTI-KORUPCINĖS APLINKOS KŪRIMO APŽVALGA
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-12-11 Nr. VD-4091
Adresatas	–
Dokumentą derino	Viršininkas Rolandas Ruslanas Jakučionis
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2025-12-11 10:17:40
Dokumentą pasirašė	Vyriausiasis specialistas Irena Žilinskienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2025-12-11 11:20:19
Registratorius	Vyriausiasis specialistas Irena Žilinskienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2025-12-11 11:20:19
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2025-12-30 atspausdino Vyriausiasis specialistas Miroslavas Sinkevič

Nuorašas tikras
Lietuvos probacijos tarnyba
2025-12-30